

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Finavia Oyj:n asiantuntijalausunto – U 16/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi, asetuksen (EU) 2021/1153 ja asetuksen (EU) 913/2010 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 1315/2013 kumoamisesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Finavia Oyj:ltä asiantuntijalausuntoa asioissa:

- U 16/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi, asetuksen (EU) 2021/1153 ja asetuksen (EU) 913/2010 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 1315/2013 kumoamisesta
- E 141/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) laajentamisesta kolmansiin maihin

Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa U 16/2022 vp seuraavaa.

Ratayhteysvaatimus lentoasemille

U-kirjelmän kohdassa 3.2.5 todetaan mm., että ”jäsenvaltioiden on varmistettava, että vuoden 2030 loppuun mennessä ydinverkon lentoasemat ja vuoden 2050 loppuun mennessä kattavan verkon lentoasemat, joilla vuosittainen matkustajaliikenteen määrä on vähintään neljä miljoonaa matkustajaa, on yhdistetty pitkänmatkan rataverkkoon, ml. nopeat junayhteydet, sekä TEN-T-maantieverkkoon, paitsi tilanteissa, joissa tämä ei erityisten maantieteellisten tai merkittävien fyysisten esteiden takia ole mahdollista.”

Kohdassa 5.3.1 todetaan mm., että *”asetusehdotus edellyttäisi kahden puuttuvan ratayhteyden rakentamista. Kustannuksiltaan ja myös maankäyttövaikutuksiltaan merkittävämpi niistä olisi ratayhteys Turun lentoasemalle. Sellaista ei ole suunnitelmissa. Turun lentoasemalla on ollut vuosina 2017–2019 keskimäärin noin 400 000 matkustajaa (joka on vain murto-osa Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamääristä).”*

Finavia toteaa, että säädösluonnoksen vaatimus ratayhteydestä Turun lentoasemalle vuoteen 2030 mennessä ei ota huomioon Turun lentoaseman toiminnan laajuutta ja muita jo olemassa olevia liikenneyhteyksiä. EU-säädösluonnoksen ratayhteysvaatimus ei ole tarpeellinen eikä realistinen. Finavian katsoo, että Suomen selkeästi ilmaistu kanta tulee olla, että ydinverkon lentoasemien kategorisesta ratayhteysvaatimuksesta tulee EU-säädöksessä voida luopua tapauskohtaisesti, mainiten Turun lentoasema esimerkkinä ratahankkeesta, jota ei toteuteta.

Multimodaaliset tavaraliikenneterminaalit

U-kirjelmän kohdassa 3.2.7 on todettu, että *”kaupunkisolmukohdat koostuvat alueella sijaitsevasta TEN-T-infrastruktuurista”,* ml. lentoasemat ja multimodaaliset tavaraliikenneterminaalit. *”Asetusehdotuksen mukaan vuoden 2040 loppuun mennessä kaupunkisolmukohtaan tai sen läheisyyteen on kehitettävä vähintään yksi multimodaalinen rahtiterminaali”.* Ehdotuksen mukaan kaupunkisolmukohtia olisivat mm. ydinverkon solmut Helsinki ja Turku sekä muut kaupunkisolmut Tampere, Oulu, Kuopio, Jyväskylä ja Lahti. U-kirjelmän kohdassa 10 valtioneuvosto katsoo, että *”multimodaalisten rahtiterminaalien kehittymisen tulisi valtioneuvoston näkemyksen mukaan perustua logistiikkapalveluiden kysyntään”* ja että *”käyttäjälähtöisyyden ja markkinaehtoisuuden tulee olla multimodaalisten palveluiden kehittämistä koskevia periaatteita”.* Finavia pitää tätä kirjausta hyvänä.

Finavia katsoo, että multimodaalisen rahtiterminaalin määritelmä ei ole asetusehdotuksessa yksiselitteinen. Finavian lentoasemat painottuvat vahvasti matkustajaliikenteeseen, mutta matkustajakoneen ruumassa kuljetettavan rahdin määrä on merkittävää osalla lentoasemista. Finavia arvioi, että multimodaalin rahtiterminaalin määritelmä täyttyy Helsinki-Vantaan lentoasemalla toiminnan volyymin ja käytettävän rahdinsiirtovälineistön osalta. Muiden lentoasemien osalta Finavia katsoo, että asetusehdotuksen edellyttämät mahdolliset

investointitarpeet multimodaaleille rahtiterminalleille eivät muodostu kannattaviksi. Tämän perusteella Finavia katsoo, että verkostolento-asemia ei tule asettaa kaupunkisolmujen rahtiterminalleiksi.

Lisätiedot

Lisätietoja Finaviassa antaa kestävän kehityksen johtaja Mikko Viinikainen, puhelin 020 708 2276, mikko.viinikainen@finavia.fi.

FINAVIA OYJ

Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Mikko Viinikainen

johtaja, kestävä kehitys

Tiedoksi

Toimitusjohtaja

Verkostojohtaja

Viestintä- ja markkinointijohtaja

Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Länsi-Suomen aluejohtaja

Satu Routama

\\ill\ymparisto\Lausunnot\Euroopan_laajuisen_liikenneverkon_TEN-T_kehittäminen\U16-2022vp_E141-2021vp\FINAVIA_4764_U_16-2022_vp_E_141_2021_vp_TEN-

T_Finavian_asiantuntijalausunto_03032022.docx, 53 kb, 3.3.2022 10:00, by Viinikainen Mikko